

Burgemeester en Wethouders

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht

Telefoon 030 – 286 10 00 Fax 030 – 286 12 24

www.utrecht.nl

Aan de Gemeenteraad

Behandeld door	A. Hutschemaekers	Datum	14 december 2009
Doorkiesnummer	030 – 286 9603	Ons kenmerk	09.020697
E-mail	a.hutschemaekers@utrecht.nl	Onderwerp	Definitief ontwerp Catharijneknoop
Bijlage(n)	1 (brief rijksbouwmeester)		
Uw kenmerk		Verzonden	14 december 2009
Uw brief van			Bij antwoord datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Op 10 december jl. heeft u in de raadscommissie Stad en Ruimte gesproken over het definitief ontwerp (DO) van de Catharijneknoop. Een aantal aspecten van dit ontwerp kwam in deze vergadering nadrukkelijk aan de orde. Het betrof met name de transparantie van het gehele ontwerp en de vloer van de stadskamer in het bijzonder, de sociale en verkeersveiligheid in en rond de Catharijneknoop en de hoogte van het middengebouw. Het lijkt ons goed bovengenoemde zaken ten behoeve van besluitvorming door uw raad in deze brief nogmaals toe te lichten. Daarnaast zijn nog twee feitelijke vragen onbeantwoord gebleven. Deze worden in deze brief beantwoord.

Transparantie van het ontwerp

In januari 2008 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin op een aantal punten aanpassing van het toen voorliggende Voorlopig Ontwerp werd gevraagd. Een belangrijk onderdeel van deze motie betrof meer transparantie. In de commissievergadering is de wethouder stationsgebied uitgebreid ingegegaan op de aanpassingen die zijn doorgevoerd om de transparantie te vergroten.

Belangrijk onderdeel van de discussie in de commissie vormde naar ons oordeel de transparantie van de stadskamer boven de Catharijnesingel. Deze is in het DO voorzien van transparante gevels over de volledige hoogte, waardoor zowel van buiten als van binnenuit het zicht erdoor, en daarmee de transparantie ten opzichte van het voorlopig ontwerp (VO), aanzienlijk zijn toegenomen.

Een belangrijk onderdeel van de stadskamer vormt de vloer ervan. Veel fracties hebben in de commissievergadering benadrukt te hechten aan een ontwerp van deze vloer dat bezoekers en passanten in de stadskamer laat ervaren dat deze ruimte zich boven de Catharijnesingel bevindt. Mensen die de stadskamer van Oost naar West (of vice versa) passeren moeten zich kunnen realiseren dat zij een "grens" – die gevormd wordt door de Catharijnesingel – oversteken van de oude binnenstad naar het nieuwere deel van het Utrechtse centrum.

Zoals door de wethouder Stationsgebied in de commissie is geschetst, is aanvankelijk onderzocht of het mogelijk zou zijn open gaten in de vloer van de stadskamer op te nemen. Hiertoe is door bureau Peutz een studie naar effecten van dergelijke gaten op wind, tocht en binnenklimaat verricht. Deze studie leidt tot de conclusie dat, indien een enigszins verantwoord binnenklimaat moet worden gerealiseerd in de stadskamer, deze gaten dienen te worden afgesloten.

Om het water van de Catharijnesingel onder deze gaten te kunnen zien vanuit de stadskamer, zouden zij met glas moeten worden afgedekt. Wij achten dat minder wenselijk, aangezien veel mensen een zekere angst hebben over dergelijke glazen oppervlakten te lopen. Een gegeven dat niet alleen de stadskamer als looproute tussen binnenstad en station minder functioneel maakt, maar dat bovendien gebruik als locatie voor binnenevenementen – zoals overeengekomen in de Bilaterale Ontwikkelovereenkomst met Corio uit 2006 – beperkt.

In de commissie heeft u met de wethouder Stationsgebied van gedachten gewisseld over andere mogelijkheden om transparantie in de vloer van de stadskamer aan te brengen. Door de wethouder is uiteengezet dat het goed mogelijk is aan weerszijden van de stadskamer in de lengterichting glazen stroken in de vloer aan te brengen. Hierdoor ontstaat de situatie dat bij binnenkomst van de stadskamer een smalle strook "overgestoken" dient te worden waaronder het water van de Catharijnesingel zichtbaar is. Op deze manier kan de overgang over de Catharijnesingel in de vloer van de stadskamer worden vormgegeven zonder dat dit leidt tot het probleem van oversteekbaarheid van grote glazen oppervlaktes. Gelet op de stellingname van fracties in de commissie zullen wij – in overleg met Corio – deze glazen stroken in de vloer van de stadskamer in het DO Catharijneknoop verankeren.

Sociale veiligheid

Door de commissie is, in navolging van de gemeenteraad in januari 2008, nogmaals het belang van sociale en verkeersveiligheid in en rondom de Catharijneknoop benadrukt. Een belangrijk onderdeel vormt daarbij voor u de veiligheid in de onderdoorgang onder het bruggebouw.

Om de veiligheid ter plaatse in de toekomst te kunnen waarborgen hebben wij in het DO de manier van verlichten drastisch aangepast. In het DO is een melkglazen plafond opgenomen dat kan worden verlicht. Deze verlichting geeft een lichtopbrengst die vergelijkbaar is met daglicht en die op elk moment af kan worden gestemd op het gewenste lichtniveau (dag / nacht). Daarnaast is halverwege de onderdoorgang een opening voor toetreding van daglicht aanwezig. Bovendien hebben wij in de afgelopen jaren intensief overleg gevoerd met Corio om vast te leggen welke functies in de onderdoorgang kunnen worden ondergebracht. Het moet daarbij gaan om functies die zowel overdag als 's avonds en 's nachts activiteit genereren in de onderdoorgang. Functies die in de onderdoorgang een plaats zullen krijgen zijn de 24-uursbewakingsdienst voor heel Hoog Catharijne, taxistandplaatsen (bijvoorbeeld tbv bezoekers Muziekpaleis), entree van alle functies in het middengebouw, entree van de parkeergarages en entree van de woningen in het bestaande naastgelegen appartementengebouw. Daarbij merken wij nog op dat deze laatste entree in goed overleg met en tot tevredenheid van bewoners gesitueerd wordt ter plaatse van de middenopening in de onderdoorgang.

Met betrekking tot de verkeersbewegingen door de onderdoorgang zijn twee vragen gesteld in de commissievergadering: het aantal autoverkeersbewegingen per etmaal in de onderdoorgang en het aantal parkeerplaatsen in de garages ter plaatse. Met betrekking tot die vragen melden wij het volgende.

U heeft in uw vergadering van 3 december j.l. ingestemd met het actieplan luchtkwaliteit, waaronder de shared space voor de Catharijnesingel. De oorspronkelijke bedoelde verkeersknip bleek niet nodig, omdat het doorgaand verkeer naar verwachting voldoende beperkt zal worden. Deze beperking wordt gerealiseerd door middel van de inrichting op basis van het shared-space principe (waar autoverkeer stapvoets hoort te rijden) en – mocht dit niet het gewenste resultaat opleveren – aanvullende fysieke middelen. De onder het actieplan luchtkwaliteit liggende verkeersberekeningen gaan uit van 5.000 autobewegingen voor doorgaand verkeer en 10.000 voor bestemmingsverkeer (parkeren). Daarbij geldt dat alleen de parkeergarages in de Stationsstraat (ca. 500 plekken) worden ontsloten vanuit de onderdoorgang. De ontsluitingen van de overige parkeergarages, waaronder die onder het Vredenburgplein (1266 plekken), liggen aan beide zijden ruim voor de onderdoorgang.

Het middengebouw

In de commissievergadering werd ook uitgebreid stilgestaan bij de hoogte van het middengebouw. In het DO bedraagt de maximale hoogte 38 meter. Deze 38 meter van het middengebouw is wat ons betreft de maximale maat op het hoogste punt van de verder golvende daklijn. Zoals wij eerder in onze brief van 17 november jl schreven is het mogelijk deze hoogte naar beneden bij te stellen. Echter: deze hoogte is het resultaat van stedenbouwkundige studies en advisering van onder meer de rijksbouwmeester. De hoogte is zodanig bepaald dat deze de overgang vormt tussen het lage entreegebouw (25m) en de hogere Radboudveste (70 m). Bovendien biedt deze hoogte de mogelijkheid functies toe te voegen zoals een hotel, mogelijk een museum en met name woningen. Indien de maximale hoogte op 38 meter gehandhaafd blijft, kunnen wij de garantie geven dat in het middengebouw ook woningen zullen worden gerealiseerd.

Advies Kwaliteitsoverleg

Voor een ontwerp als dat van de Catharijneknoop zijn wij in het Stationsgebied gehouden aan advisering door het zogenaamde kwaliteitsoverleg, waarin onder meer de rijksbouwmeester en spoorbouwmeester zitting hebben. Wij hechten veel waarde aan deze advisering, enerzijds omdat wij met deze advisering de stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit van ontwerpen willen verbeteren. Anderzijds omdat een positief advies van het kwaliteitsoverleg noodzakelijk is voor het verkrijgen van de NSP subsidie voor het realiseren van de Catharijnesingel. In zijn advies komt het kwaliteitsoverleg tot het oordeel dat "*het huidige definitief ruimtelijk ontwerp een grote verbetering is ten opzichte van eerdere versies*". Het advies, waarin is verwoord op grond van welke aanpassingen het kwaliteitsoverleg tot zijn oordeel komt, ontvangt u als bijlage bij deze brief.

Tot slot

In de commissievergadering is kort gesproken over de verdere behandeling van dit DO in de gemeenteraad. In de brief aan de raadscommissie van 17 november 2009. is aangegeven dat wij – na raadpleging van de raad – een definitief besluit over het DO nemen (zie 2e alinea van de bijgevoegde brief). Samen met de griffie komen wij tot de conclusie dat het hier dus om een soort voorhangprocedure gaat: het besluit is aan het college, maar alvorens dat te doen, wordt de raad "om advies gevraagd".

In ons definitief besluit, houden wij natuurlijk rekening met de opvattingen van de gemeenteraad. Het punt staat op de agenda van de gemeenteraad van 17 december a.s. geagendeerd als "debat inzake". Als de gemeenteraad daar de behoefte aan heeft, kan zij haar mening via een motie tot uitdrukking brengen.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders

Secretaris

burgemeester